

Din el s-a ținut sub observație toată valea Carașului , precum și drumul până departe la Centrum Putea. Castrule stative de pe drumul militar (via strada) Lederata- Tibiscum, Arcidava și Centrum Putea aveau ca punct înaintat de apărare specială de la Vârșeț, cu destinația de a împiedica înaintarea barbarilor și des avertiza garnizoanele mai importante din spate, de eventualul atac al popoarelor din șesul Tisei.¹⁾

Turnul de observație de la Vârșeț era cel mai înaintat punct vestit fortificat²⁾ contra Iazygilor, cari deși aliați cu romanii totuși au fost suprăvegheați că să nu poată da atacur prin surprindere, și să periclitizeze partea de sud-vest a Daciei, pe unde au trecut cele două căli, cari au făcut legătură cu Transilvania propriu zisă.-

Semnarele luminoase date de la Vârșeț, în caz de pericol s-au văzut din speculă de la Vărădie, și au fost transmise imediat mai departe la Rome încă în aceeași noapte anunțând capitale că frontierele imperiului sunt atăcate de popoarele vecine, s-a anunțat fără nici-o bază că speculă de la Chilia a fost legată printr-un coridor cu castrul stativ din vale,³⁾ ceace arată că autorul n-a cercetat niciodată această localitate, ca să se convingă că n-a putut să existe o asemenea lucrare subterană, pe o distanță de aproape doi km.intr,un șes, în care ape freatică se ridică aproape de suprafața pământului.-

Numai se presupune că romanii i-au alungat pe daci de pe coasta chiliilor și s-au obligat să se așeze la șes, între speculă și castru, pentru a fi încontinuu sub supravegherea garnizoanei militare.⁴⁾ Dacă așezarea dacilor a rămas pe locurile ei vechi sau, dacă a fost mutată la șes, sau că a fost total distrusă, nu se poate preciza istoricește, fiind că urme din epocă romană s-au aflat și pe colină, însă și la sîmpis. Așa pe drumul ce duce în sat, imediat la dreaptă după podul de peste Caraș, s-a dat peste urme unei case romane.

1) Millecker B: Vereetz Váostörtenete p 19.

2) C.Daicoviciu: Banatul și iazygii p 11(extr.din Apulum. I.1439 - 42.-

3) Simu Traian- Getăți și drumuri romane în Banat p 30

4) Millecker B: Délmagyország etc. pag. 258.